

012 Јовићевић Р.
811.16:929 Јовићевић Р.
<https://doi.org/10.18485/sj.2024.29.1.1>

БИОГРАФИЈА И БИБЛИОГРАФИЈА ПРОФ. ДР РАДОЈИЦЕ ЈОВИЋЕВИЋА

Рођен 9. новембра 1936. године у селу Бујце, општина Нови Пазар. Основну школу (четвороразредну) и пет разреда гимназије завршио је у Новом Пазару, а петогодишњу Српску православну богословију у Призрену (дипломиравши 1957. године).

На Богословском факултету у Београду дипломира марта 1962. године. Године 1964. уписује се на Групу за руски језик и књижевност на Вишој педагошкој школи у Београду и дипломира јуна 1966. године. Септембра исте године уписује и Филолошки факултет у Београду и дипломира октобра 1968. године, такође на Групи за руски језик и књижевност. По завршеним постдипломским студијама брани магистарски рад *Вокално ґ и вокално ! у старословенским јеванђељским споменицима*. Докторску дисертацију *Грчка и грцизирана потина propria (њихови морфолошки и деривациони ликови) у старословенском језику* брани 7. априла 1978. године на Филолошком факултету у Београду.

Непуну годину дана предаје руски језик у Школи за медицинске сестре у Београду.

Запослен од 1. септембра 1969. године на Филолошком факултету у Београду, најпре као асистент-приправник за Упоредну граматику словенских језика и Старословенски језик, а после одбране магистарске тезе и као асистент. У звање доцента за Упоредну граматику словенских језика и Старословенски језик биран је 1979, звање ванредног професора 1986. и у звање редовног професора 1998. године.

На основним студијама Филолошког факултета у Београду предаје Упоредну граматику словенских језика, а све до 1986. године и Старословенски

језик. Од 1980. године па све до одласка у пензију (2002) на докторским студијама предаје и Упоредну граматику индоевропских језика.

Изван Филолошког факултета, предавао је руски језик на Саобраћајном факултету (школске 1969/1970) и на Вишој туристичкој школи (1974–1978). Као гостујући професор, предмет Старословенски језик предаје на Филозофском факултету у Београду (школске 1990/1991), Филозофском факултету у Петрињи (школске 1993/1994, 1994/1995), Филолошком и Филозофском факултету у Приштини (школске 1995/1996, 1996/1997) и Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Упоредну граматику словенских језика предавао је на Филозофском факултету у Петрињи (школске 1993/1994, 1994/1995) и на Филозофском факултету у Никшићу. На постдипломским (докторским) студијама у Приштини и Никшићу предаје и Упоредну граматику индоевропских језика.

Био је члан Одбора за старословенски језик САНУ, Одбора за ономастику САНУ, члан Комисије за старословенски језик при Међународном славистичком комитету и члан редакције часописа *Језик данас* Матице српске. На Филолошком факултету у Београду учествује и у организацији научно-наставног рада, као управник Центра за постдипломске студије.

БИБЛИОГРАФИЈА

Монографије

1. *Грчка и грцизирана потина propria* (њихови морфолошки и деривациони ликови) у старословенском језику [рукопис докторске дисертације], Филолошки факултет, Београд, 1978.
2. *Лична имена у старословенском језику*, Монографије Филолошког факултета, LVI, Београд: Филолошки факултет, 1985. [²1992]
3. *О именима – чланци и расправе*, Београд: Филолошки факултет, 1995.

Расправе и чланци

1. *Један ономастички детаљ*, Јужнословенски филолог, XXX/1–2, 1973, 353–356.
2. *Старосрпска презимена Вљкѣтиѣ и Драгѣтиѣ*, Македонски јазик, XXV, 1974, 277–278.
3. *Класици марксизма о односу језика и друштва*, Књижевност и језик, XXVI, 1979, 4–15.
4. *Morfološki habitus grčkih i grciziranih indeclinabilia feminina na konsonant u staroslovenskom jeziku*, Зборник за славистику, XXIII, 1982, 215–219.

5. *Ponarodnjena grčka i grecizirana nomina propria u Asemanovu jevanđelju*, *Onomastica jugoslavica*, X, 1982, 83–84.
6. *Запис о научнику и човеку*, Књижевност и језик, IV, 1983, 343–348.
7. *Rod i deklinacija staroslovenskih likova* **раавѣъ / раавѣ / раѣѣъ**, *Slavia*, LII, 1983, 47–49.
8. *Povelja Tvrтка I Dubrovniku* (2. decembra 1382. godine), *Вока*, 15/16, Herceg Novi, 1984, 475–476.
9. *Слово об учителе* [предисловие к книге Р. Бошковица *Сравнительная грамматика славянских языков*], Москва, 1984, 15–24.
10. *Грчке позајмљенице на η у старословенском језику*, Прилози за књижевност, језик, историју и фоклор, 47/48, 1984, 45–56.
11. *Клазура – научни рад (уз годишњицу смрти Радосава Бошковића)*, Зборник Матице српске за славистику, XXVIII, 1985, 105–118.
12. *Славистичка компаративистика код нас*, Књижевност и језик, XXXIII/1–2, 1986, 75–79.
13. *О нашим најистакнутијим славистима-компаративистима*, у: Научни скуп „Лингвистика и лингвистичке активности у Југославији” (Сарајево, 29–31. марта 1985), Сарајево, 1987, 219–221.
14. *Караџићева интерпретација личних имена у Новом завету*, у: Зборник радова о Вуку Ст. Караџићу, Сарајево, 1987, 155–163.
15. *О пореклу словенских хипокористика типа Мир, Драго*, у: Зборник Шесте југословенске ономастичке конференције, Београд: САНУ, 1987, 227–232.
16. *Један граматички калк и његова разночтенија*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 53/54 (св. 1–4), 1987/1988, 68–73.
17. *Тематика и методолошки поступак професора Радосава Бошковића*, у: Први лингвистички скуп у спомен на Радосава Бошковића: радови са научног скупа, Титоград: ЦАНУ, 1988, 37–40.
18. *Из нашега друштвено-политичког жаргона*, Књижевност и језик, XXXV/1, 1988, 71–74.
19. *О једном posesivnom облику и staroslovenskom језику*, *Polono-jugoslavica*, Varšava – Krakov – Sarajevo, 1991, 1–5.
20. *Два тобожња придева у Рјечнику ЈАЗУ*, Јужнословенски филолог, XLVII, 1991, 201–208.
21. *Две ономастичке минијатуре*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 55/56, 1992, 138.
22. *Радослав Бошковић као ономастичар („И не послушаг га...”)*, Стварање, Подгорица, 1993, 297–303.
23. *Стјепан Куљбакин*, Српски књижевни гласник, 9/10, 1993, 135–140.
24. *О једном типу презимена у Сиринићкој Жупи*, Зборник Филолошког факултета у Приштини, 4, 1994, 129–132.

25. *Допринос Стјепана Куљбакина српској палеославистици*, у: Руска емиграција у српској култури XX века: зборник радова, књ. 1, Београд: Филолошки факултет, Катедра за славистику, 1994, 220–225.
26. *О презимену Ђилас*, Знамен: језик, књижевност, педагогија, прилози, прикази, хроника, 1/1, Петриња, 1995, 67–69.
27. *О Псалтиру из штампарије Црнојевића и личним именима у њему*, у: Пет вјекова Октоиха – прве штампане ћирилске књиге на словенском југу (Зборници радова са научних скупова, књ. 37), Подгорица: ЦАНУ, 1996, 59–66.
28. *И 'једанаестица' је била тесна*, у: Научно дјело академика Милосава Бабовића (Зборници радова са научних скупова, књ. 8), Подгорица: ЦАНУ, 1996, 45–48.
29. *Име и презиме једног премијера*, Језик данас: гласило Матице српске за културу усмене и писане речи, 1, 1997, 24–25.
30. *Јубилеј*, Језик данас: гласило Матице српске за културу усмене и писане речи, 4, 1997, 16–17.
31. *Личност и дело лингвисте Радосава Бошковића*, у: Четврти лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 1999, 9–14.
32. *Сиринићка презимена типа Бошкоћевић*, Српски језик – студије српске и словенске, VI/1–2, 2001, 193–195.
33. *Поводом црквенословенизама у Стевановићеву и Бошковићеву Рјечнику уз цјелокупна дјела Петра II Петровића Његоша*, у: Живот и дјело академика Михаила Стевановића: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2002, 355–362.
34. *Име једне шарпланинске жупе*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 68/69 (св. 1–4), 2002/2003, 105–110.
35. *Топонимија у песми Бој на Делиграду (у Караџићевој интерпретацији)*, у: Пети лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2003, 355–361.
36. *О ониму Лагатор*, Српски језик – студије српске и словенске, VIII/1–2, 2003, 111–120.
37. *Јован Вуковић као његошолог*, Зборник радова са научног скупа „Живот и дјело академика Јована Вуковића” одржаног у Плужинама 8. и 9. новембра 2003, Подгорица, 2004, 39–47.
38. *Језик политике и медија*, у: Шести лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2005, 293–300.
39. *Два Његошева игумана*, Гласник одјељења умјетности, 24, Подгорица: ЦАНУ, 2006, 1–16.
40. *'Збили ти се снови на Турчина' (П. П. Његош, Горски вијенац, 518)*, Гласник одјељења умјетности, 25, Подгорица: ЦАНУ, 2007, 51–68.

41. *Којим је језиком писао Његош*, у: Језичка ситуација у Црној Гори – норма и стандардизација: радови са међународног научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2008, 89–96.
42. *Неодговарајућа употреба речи*, у: Седми лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2008, 201–208.
43. *Актуелне лексичке и граматичке а{б}но{р}малије*, у: Осми лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица: ЦАНУ, 2012, 11–16.
44. *Уз нека имена везана за Милешеву*, у: Међународни научни скуп „Осам векова Милешеве”: Зборник радова, књ. II, Пријепоље: Епархија милешевска, Манастир Милешева (Београд: Штампариија издавачке фондације Архиепископије београдско-карловачке), 2013, 21–30.
45. *О тумачењима стиха 'Што се црним задоји ђаволом'*, Гласник одјелјења хуманистичких наука, 1, Подгорица: ЦАНУ, 2014, 111–120.
46. *Грешке у употреби црквене лексике*, Језик данас: гласило Матице српске за културу усмене и писане речи, XI/3–4, 2015, 19–22.
47. *Књижевни род, мото и језик Тестаментa Петра II Петровића Његоша*, Девети лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: Вук Стефановић Караџић и Петар Други Петровић Његош. Радови са научног скупа 26. маја 2016, Подгорица: ЦАНУ, 97–109.
48. *Молебан*, Језик данас: гласило Матице српске за културу усмене и писане речи, XIII/10, 2017.
49. *Књижевни род, мото и језик Тестаментa Петра II Петровића Његоша*, Језик данас: гласило Матице српске за културу усмене и писане речи, XV/14, 2019, 12–19.

Прикази

1. *Словарь русских народных говоров* [критички приказ *Речника руских народних говора – АН СССР*, Москва – Лењинград], Живи језици, XI/1–4, 1969, 133–138.
2. *Радосав Бошковић: Одабрани чланци и расправе* [приказ књиге – Радосав Бошковић: *Одабрани чланци и расправе*, Титоград: ЦАНУ, 1978], Зборник за славистику, 15, 1978, 175–176.
3. *Изабрана дела Александра Белића* [приказ књиге – Александар Белић: *Изабрана дела Александра Белића*, т. 1–14, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Нови Сад: Будућност, 1998–2000], Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 67/1–4, 2001, 367–373.
4. *Од Косова, а и прије њега* [приказ књиге – Александар Лома: *Пракосово – словенски и индоевропски корени српске епике*, Београд:

Балканолошки институт САНУ, посебна издања, бр. 78, 2000], Књижевност и језик, XLIX/3–4, 2002, 363–368.

Чланци у речницима

1. *Популарна енциклопедија* [1300 одредница страних речи], Београд: БИГЗ, 1976.
2. *Бошковић, Радосав*, у: Енциклопедија српског народа, Београд: Завод за уџбенике, 2008.
3. *Бошковић, Радосав*, у: Српска енциклопедија I/2, Нови Сад: Матица српска, Београд: Српска академија наука и уметности, Завод за уџбенике, 2011.

Преводи

1. Ф. М. Достојевски, *Јадни људи*, Београд: Рад, 1981 (²1983, ³1986, ⁴1988).
2. В. Распутин, *Рудолфио*, Горњи Милановац: Дечје новине, 1988.
3. А. Р. Čehov, *Posle pozorišta*, Sabrana dela A. P. Čehova, knj. 6, Beograd: Juskovijapublik, Čakovec: Zrinski, 1989.
4. А. Р. Čehov, *U rodnom kraju*, Sabrana dela A. P. Čehova, knj. 8, Beograd: Juskovijapublik, Čakovec: Zrinski, 1989.
5. А. Р. Čehov, *Ivanov*, Sabrana dela A. P. Čehova, knj. 10, Beograd: Juskovijapublik, Čakovec: Zrinski, 1989.
6. Павле Стефанов, *Из историје српско-бугарских црквених веза*, Православље (1. 4. 1990), Београд.
7. N. V. Gogolj, *Mrtve duše* [редиговање превода Милована и Станке Глишић], Sabrana dela N. V. Gogolja, Beograd: Juskovijapublik, 1991.
8. N. V. Gogolj, *Priča o kapetanu Kopejkinu*, Sabrana dela N. V. Gogolja – *Mrtve duše*, Beograd: Juskovijapublik, 1991.

Ситнији прилози

(избор из научно-популарних чланака у новинама и ревијама и на радију и телевизији)

1. *Значајан допринос славистици*, Политика (1. 2. 1979).
2. *Na liniji filozofije jezika*, Pobjeda (7. 7. 1984).
3. *Ђурило и Методије*, Радио Београд „Ризница” (22. 5. 1988).
4. *Словенски језици*, Школски програм ТВ Београд (17. 11. 1988).
5. *Словенска лексика*, Школски програм ТВ Београд (21. 12. 1988).
6. *Осам векова Повеље бана Кулина*, Политика (20. 1. 1990).
7. *Словенски просветитељи Ђурило и Методије*, Радио Београд 2 (27. 5. 1990).

8. *Старословенски – трећи језик европске културе*, Фелтон „Трагање за коренима: нови погледи на досељавање Словена на наше тло”, Политика (8. 2. 1991).
9. *Св. Кирил Словенски*, Радио Београд 1 (27. 2. 1993).
10. *Трагом језичке прошлости*, Радио Београд „Путевима културе” (23. 1. 1998).
11. *О деведесетогодишњици рођења професора Радослава Бошковића*, Радио Београд 1 (6. 2. 1998).
12. *Називи седмичних дана*, ТВ Београд 1 (5. 2. 1998).
13. Преко две стотине научно-популарних лингвистичких прилога у ревији *Енигма* (бр. 1939–2035).

Библиографију приредила
С. Вучковић